

Regionalt miljøtilskudd i jordbruket i Agder

Solfrid Mygland

Statsforvalteren i Agder

September 2023

Tilskuddspott og antall søknader

Tilskuddspott Agder:

2021: 17,9 mill. kr (601,1)
2022: 18,4 mill. kr (786,2)
2023: 21,9 mill. kr (1006,1)

Antall søkere Agder:

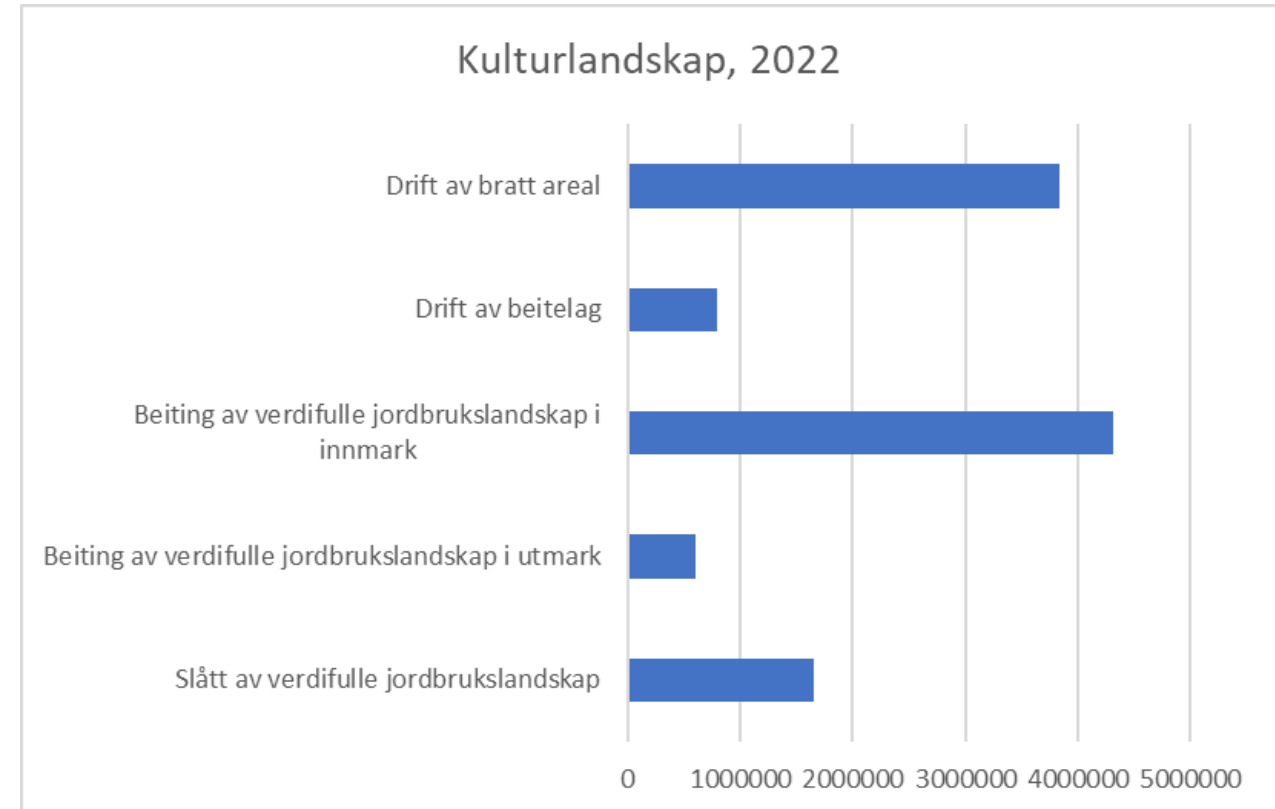
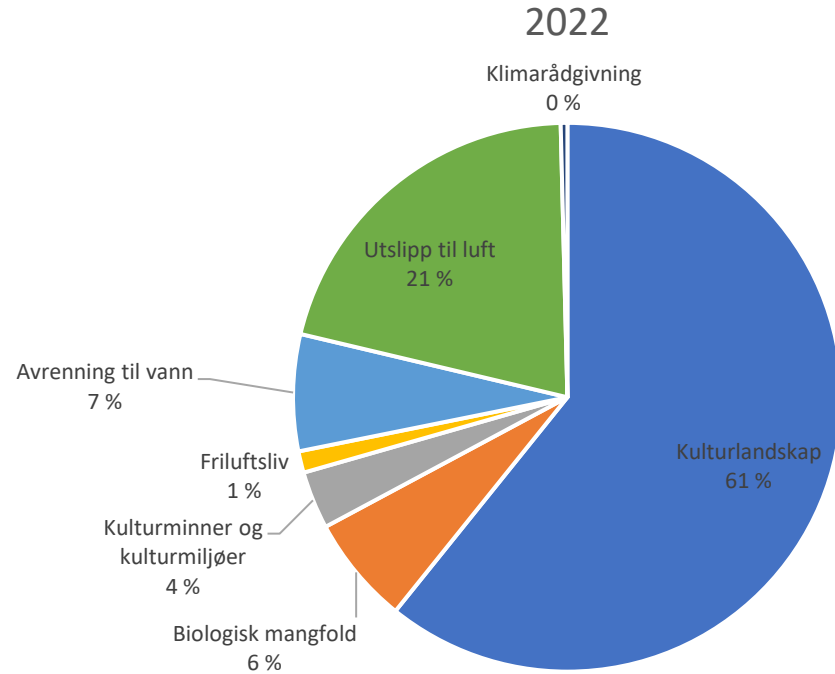
2021: 936
2022: 926
2023: ?

Totalrapport tilskudd (RM04)											
Søknadsomgang	RMP og OBB 2022										
Fylke	AGDER										
Status	Foreløpig godkjent, Endelig godkjent, Utbetaling godkjent, Utbetalt										
Rapportdato	03.09.2023										
Nr	Navn	Kulturlandskap	Biologisk mangfold	Kulturminner og kulturmiljøer	Friluftsliv	Avrenning til vann	Utslipp til luft	Klimarådgivning	Sum tilskudd	Interntrekk	Antall søknader
4201	Risør	73 292,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 462,00	0,00	77 754,00	420,00	8
4202	Grimstad	200 709,00	33 520,00	11 072,00	13 575,00	199 980,00	296 502,00	8 000,00	763 358,00	0,00	43
4203	Arendal	653 257,00	72 791,00	3 896,00	10 758,00	155 676,00	125 478,00	8 000,00	1 029 856,00	2 000,00	61
4204	Kristiansand	378 465,00	31 102,00	2 200,00	7 200,00	168 479,00	426 193,00	0,00	1 013 639,00	3 000,00	55
4205	Lindesnes	1 037 707,00	129 705,00	140 296,00	48 782,00	13 780,00	552 698,00	16 000,00	1 938 968,00	1 912,00	103
4206	Farsund	817 049,00	176 383,00	176 720,00	27 067,00	361 185,00	1 175 798,00	0,00	2 734 202,00	1 000,00	91
4207	Flekkefjord	1 098 042,00	323 021,00	85 128,00	25 775,00	0,00	50 000,00	2 000,00	1 583 966,00	0,00	53
4211	Gjerstad	218 770,00	11 400,00	3 600,00	1 298,00	12 740,00	113 470,00	0,00	361 278,00	0,00	11
4212	Vegårshei	98 938,00	15 685,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	114 623,00	0,00	11
4213	Tvedestrand	252 532,00	46 948,00	0,00	5 000,00	0,00	35 790,00	2 000,00	342 270,00	0,00	19
4214	Froland	182 614,00	0,00	0,00	0,00	39 910,00	22 892,00	0,00	245 416,00	1 000,00	20
4215	Lillesand	163 154,00	37 786,00	3 616,00	2 596,00	14 690,00	136 623,00	0,00	358 465,00	0,00	18
4216	Birkenes	461 464,00	5 700,00	4 104,00	6 666,00	132 318,00	47 447,00	0,00	657 699,00	0,00	28
4217	Åmli	272 634,00	32 547,00	11 528,00	4 785,00	81 380,00	66 594,00	6 000,00	475 468,00	0,00	26
4218	Iveland	277 900,00	0,00	7 800,00	0,00	0,00	55 640,00	0,00	341 340,00	0,00	13
4219	Evje og Hornes	380 800,00	0,00	5 200,00	0,00	27 300,00	13 386,00	6 000,00	432 686,00	0,00	32
4220	Bygland	385 382,00	21 787,00	8 376,00	7 827,00	27 690,00	86 800,00	8 000,00	545 862,00	0,00	23
4221	Valle	433 541,00	82 240,00	18 448,00	15 923,00	0,00	0,00	0,00	550 152,00	1 000,00	31
4222	Bykle	61 944,00	31 426,00	0,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	98 370,00	0,00	5
4223	Vennesla	197 472,00	5 808,00	35 328,00	3 949,00	7 540,00	88 039,00	0,00	338 136,00	15 796,00	28
4224	Åseral	447 806,00	0,00	20 696,00	0,00	0,00	96 953,00	0,00	565 455,00	0,00	23
4225	Lyngdal	670 560,00	52 730,00	45 368,00	30 725,00	19 341,00	168 176,00	8 000,00	994 900,00	15 323,00	61
4226	Hægebostad	1 030 124,00	28 068,00	17 656,00	5 000,00	0,00	106 483,00	2 000,00	1 189 331,00	3 240,00	57
4227	Kvinesdal	660 364,00	20 264,00	3 056,00	9 235,00	0,00	104 654,00	0,00	797 573,00	1 260,00	56
4228	Sirdal	746 112,00	20 439,00	19 112,00	1 650,00	0,00	58 860,00	0,00	846 173,00	0,00	50
Sum		11 200 632,00	1 179 350,00	623 200,00	232 811,00	1 262 009,00	3 832 938,00	66 000,00	18 396 940,00	45 951,00	926

Bruk av RMP-midlene i 2022

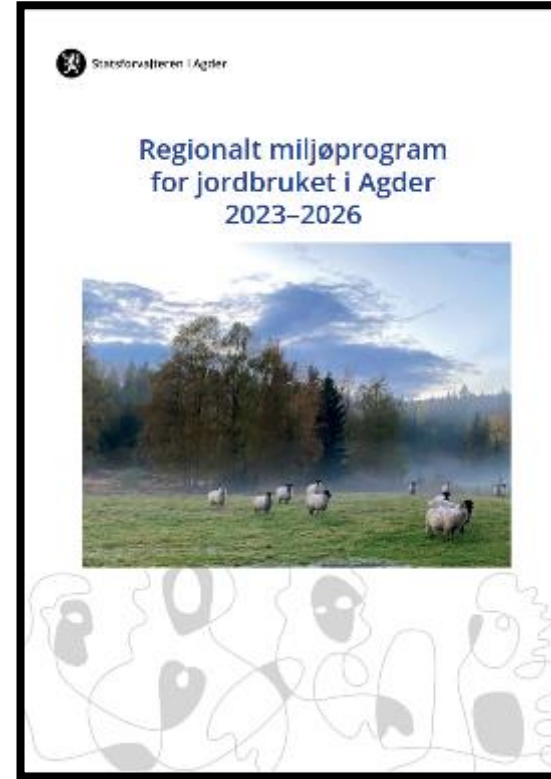

Alvorlig bakteppe

- Klimakrise
- Naturkrise
- Klimaavtale
- Landbrukets klimaplan 2021-2030
- Behov for å målrette RMP-tiltakene bedre

Rammer og føringer RMP 2023–2026

Framtidsutsikter..

- Auka vekt på klimatiltak..
 - som dempar utsleppa
 - som aukar karbonopptak i jorda
 - som betrar ressursutnyttinga
- Fortsatt stor vekt på vassmiljøtiltak
- Auka innsats når det gjeld naturmangfald
- Betre målretting av kulturlandskapstiltaka
- Rådgjeving og verktøy for driftsstyring

Miljøtemaer i RMP, Agder 2023–2026

- Kulturlandskap
- Biologisk mangfold
- Kulturminner og kulturmiljøer
- Avrenning til vann
- Utslipp til luft
- Jord og jordhelse
- (Miljøavtale og) Klimarådgiving

25 tilskuddsordninger fordelt på 7 miljøtema

De viktigste endringene 2023 - 1

- Endring av søknadsfrist inntil 14 dager etter søknadsfristen uten 1000 kr trekk per dag
- Importfunksjon for kart fungerer ikke for alle tiltak
- Slått av verdifulle jordbrukslandskap utgår fra 2023
- Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark fases ut i løpet av programperioden, men tiltaket gjelder som før, samme foreløpige sats som i 2022
- Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark – beholdes på øyer uten veiadkomst (i sjø, vann og elv)
- Kartgrunnlag for miljøtema Kulturlandskap – gjelder nå kun beiting innmark, § 6

De viktigste endringene 2023 - 1

- Endring av søknadsfrist inntil 14 dager etter søknadsfristen uten 1000 kr trekk per dag
- Importfunksjon for kart fungerer ikke for alle tiltak
- Slått av verdifulle jordbrukslandskap utgår fra 2023
- Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark fases ut i løpet av programperioden, men tiltaket gjelder som før, samme foreløpige sats som i 2022
- Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark – beholdes på øyer uten veiadkomst (i sjø, vann og elv)
- Kartgrunnlag for miljøtema Kulturlandskap – gjelder nå kun beiting innmark, § 6

De viktigste endringene 2023 - 1

- Endring av søknadsfrist inntil 14 dager etter søknadsfristen uten 1000 kr trekk per dag
- Importfunksjon for kart fungerer ikke for alle tiltak
- Slått av verdifulle jordbrukslandskap utgår fra 2023
- Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark fases ut i løpet av programperioden, men tiltaket gjelder som før, samme foreløpige sats som i 2022
- Beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark – beholdes på øyer uten veiadkomst (i sjø, vann og elv)
- Kartgrunnlag for miljøtema Kulturlandskap – gjelder nå kun beiting innmark, § 6

De viktigste endringene 2023 - 2

- Beiting av kystlynghei – lempet på vilkår
- Soner for pollinerende insekter – nye tiltaksklasser
- Drift av seter – lempet på vilkår om historisk seteranlegg
- Besøksseter – ny
- Vedlikehold av turstier i jordbrukslandskapet utgår
- Nytt kartgrunnlag for miljøtema Avrenning til vann
- Kantsone i eng – ny

De viktigste endringene 2023 - 3

- Spredefrist endres fra 1. september til 20. august
- Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen – ny
- Nedlegging/nedfelling av husdyrgjødsel – nye tiltaksklasser

- Fangvekst sådd etter høsting – lempet på vilkår
- Fangvekst som underkultur – ny
- Fangvekst med høy diversitet – ny

Miljøtema Kulturlandskap, kartgrunnlag

Statsforvalteren i Agder Norsk (bokmål) ▾

Statsforvalteren i ▾ Kontakt oss Ansatte PosiJournal Om oss ▾ Tema A-Å

Agder > Landbruk og mat > Tilskudd innen jordbruk og skogbruk > Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket > Prioriterte kulturlandskap i Agder

Prioriterte kulturlandskap i Agder

Kommunevise kart over prioriterte kulturlandskap.

Sist endret 28.04.2023 📄 📄 📄 📄

- *Belting av verdifulle jordbrukslandskap i innmark skal fases ut i løpet av 2023-2026.*

Kartene ligger under dokumenter etter kommunenavn per 2019.

- *Belting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark omfatter fra 2023 kun øyer uten veladkomst i sjø, elv og innlandsvann. Disse er ikke kartfestet.*
- *Slått av verdifulle jordbrukslandskap er utgått fra 2023.*

Dokumenter

- [Kart Arendal.pdf](#)
- [Kart Aurdal.pdf](#)
- [Kart Birkenes.pdf](#)
- [Kart Bygland.pdf](#)
- [Kart Bykle.pdf](#)
- [Kart Fvje og Hornes.pdf](#)
- [Kart Farsund.pdf](#)
- [Kart Flekkefjord.pdf](#)

Agder i Norge og regioner i jordbruksregioner i Agder

Prioriterte områder – Innmark og utmark

Birkenes kommune

Publisert i Agder i Norge den 14. April 2019 10:06

Birkenes kommune

Publisert i Agder i Norge den 14. April 2019 10:06

Birkenes kommune er delvis utvalgt på de følgende områdene:

Krykkeløkke	Nårings	Regulert
Agder	Agder	Øst-Lagunen
Krykkeløkke	Agder	Øst-Lagunen
Agder	Agder	Øst-Lagunen

Agder er utvalgt på de følgende områdene:

Agder er utvalgt på de følgende områdene:

Agder er utvalgt på de følgende områdene:

Miljøtema Avrenning til vann, kartgrunnlag

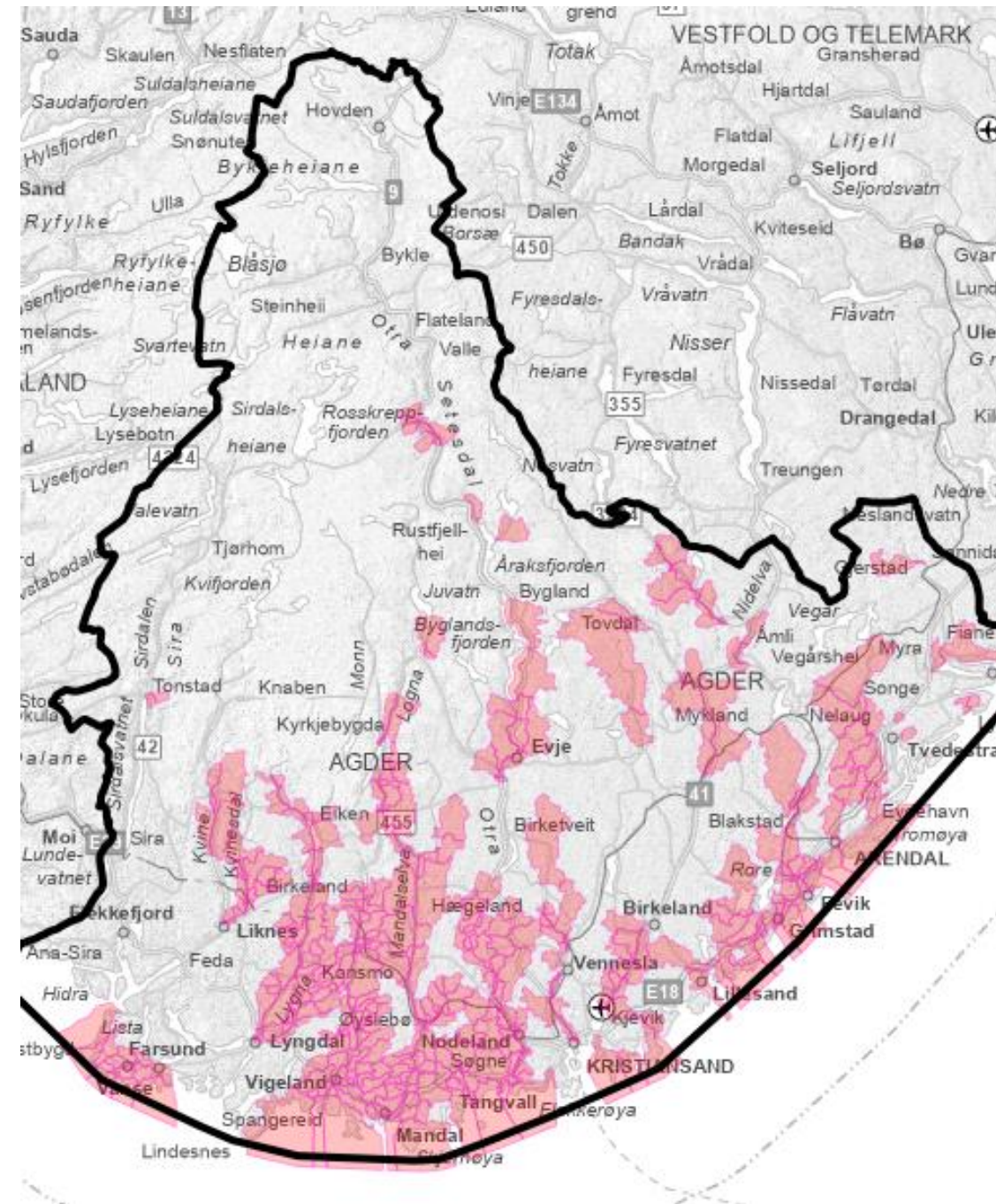
«Prioriterte områder» (rosa områder) =

Der jordbruksproduksjonen ligger innenfor et nedbørsfelt som har avrenning til vannforekomster som er i moderat eller dårlig miljøtilstand og som har påvirkning fra landbruk i middels eller stor grad (vann-nett)

+

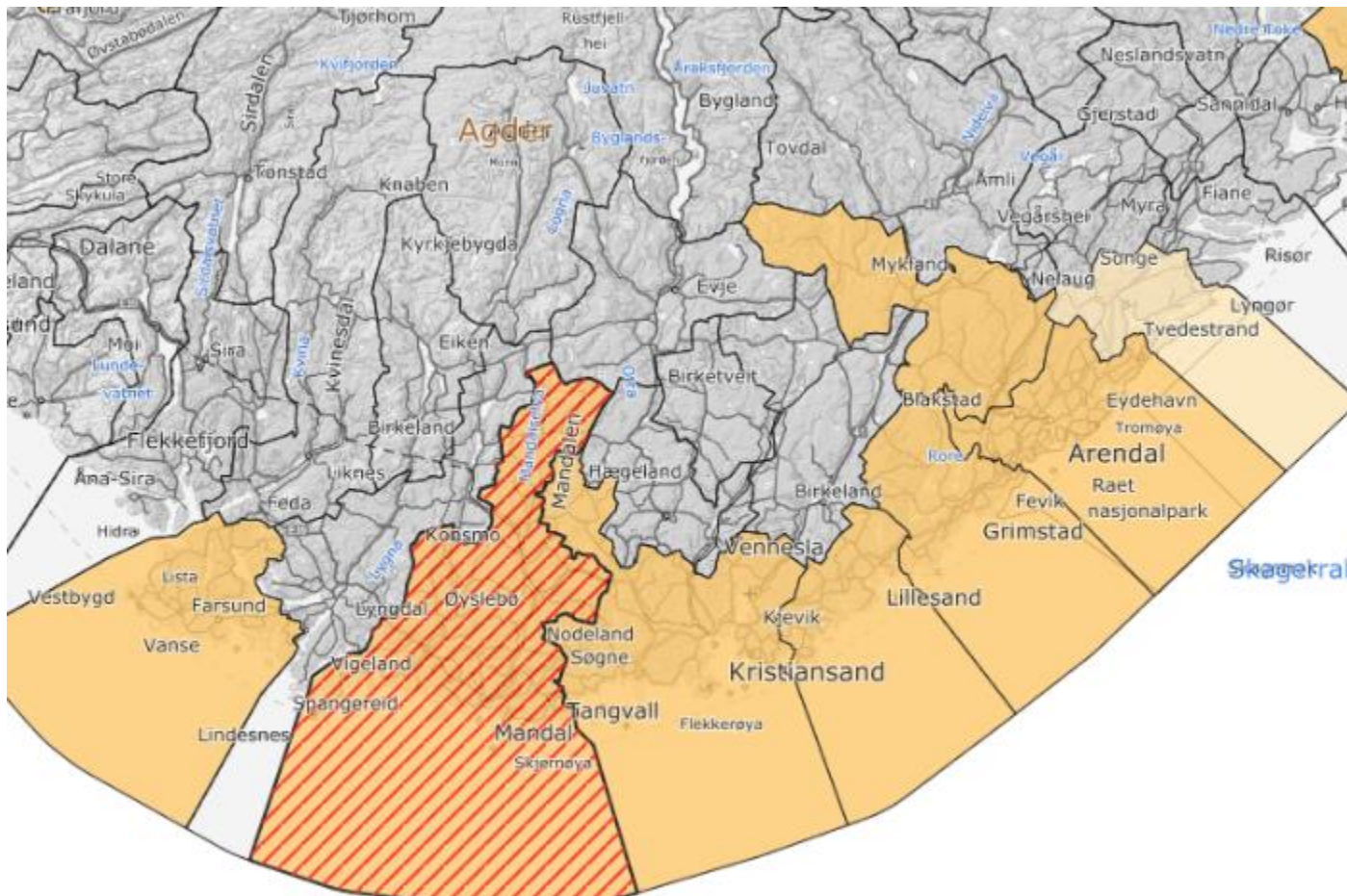
Faglig skjønn (der det er usikkerhet om pågående og gjennomførte tiltak er nødvendig for å opprettholde tilstand – altså de arealene som det er søkt om tilskudd til ingen jordarbeiding om høsten)

<https://agderkart.fylkesmannen.no/rmpavrenning>

Jordsmonnsskart forutsetning for erosjonsrisikokart - ingen jordarbeiding om høsten

En forutsetning for å lage gode erosjonsrisikokart og gode drågekart

«Gammel» kartlegging og forenklet (ny) kartlegging

Jordsmonnkartlagt etter gammel metode

Nye oppdaterte erosjonsrisikokart fra 2021

Søker tegner som før inn hvilket areal jordarbeidingstiltaket er på.

Tiltaket blir automatisk plassert i rett klasse

Jordsmonnkartlagt etter forenklet metode

Erosjonsrisikokart klart til søknadsomgangen 2023

Søker tegner inn hvilket areal jordarbeidingstiltaket er på.

Tiltaket blir automatisk plassert i rett klasse

Ikke jordsmonnkartlagt

Ldirs opprinnelige mål: lage forventningskart for arealer som ikke er jordsmonnskartlagt.

Men dette er dessverre skrinlagt.

- For Agder i 2023: følge opplegget fra 2022 og årene før.

Soner for pollinerende insekter

Tiltaksklasser:

Egen stripe, generell frøblanding

Egen stripe, regional frøblanding

Tilgrensende kantsone

Foreløpig sats:

30 kr/meter

50 kr/meter

40 kr/meter

Besøksseter

- Seterperioden skal vare minst 4 uker.
- Setra/stølen skal være bebodd av seterfolket i minst 4 uker av setringsperioden.
- Det skal melkes minst 2 kyr eller 10 geiter daglig.
- Melka skal videreforedles på setra.
- Drifta skal ha tilknytning til tradisjonell lokal seterkultur.
- Setra skal være åpen for besøkende.
- Det skal foreligge nødvendig godkjenning fra Mattilsynet.
- All produksjon på setra skal loggføres og skje i samsvar med krav fra Mattilsynet.

Kantsone i eng

- Kantsonen skal ha en bredde på minimum fire meter, målt fra vassdragets normalvannstand, der minst to meter ligger på fulldyrka eller overflatedyrka jord.
- Avstand mellom vassdrag og gjødslefri kantsone kan ikke være mer enn 8 meter.
- Kantsonen skal ikke gjødsles eller sprøytes.
- Kantsonen skal høstes ved slått eller beite i søknadsåret.
- Ved behov skal jordarbeiding og såing skje mellom 1. mars og 1. juli.

Kantsone i eng (markert med pil). Foto: Statsforvalteren i Oslo og Viken

Spredning av all husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen

- Det er kun det arealet som blir nedmoldet innen 2 timer / 18 timer som det kan gis tilskudd til.
- All husdyrgjødsel som foretaket disponerer må spres innen 20. august for å få dette tilskuddet.
- Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning
- To tiltaksklasser:
 - **Nedmolding innen 2 timer i åpen åker**, foreløpig sats 100 kr/dekar
 - **Nedmolding innen 18 timer i åpen åker**, " 50 kr/dekar

Nedlegging av husdyrgjødsel

- Det er kun nedlegging av husdyrgjødsel/bioest på omsøkt areal som må utføres innen 20. august
- Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning
- Fire tiltaksklasser:
 - **Nedlegging i voksende kultur**, foreløpig sats 60 kr/dekar
 - **Nedlegging i voksende kultur ved flere spredninger**, foreløpig sats 110 kr/dekar
 - **Nedlegging og nedmolding innen 2 timer i åpen åker**, " 150 kr/dekar
 - **Nedlegging og nedmolding innen 18 timer i åpen åker**, " 100 kr/dekar

Nedfelling av husdyrgjødsel

- Det er kun nedfelling av husdyrgjødsel/bioest på omsøkt areal som må utføres innen 20. august
- Arealet skal høstes eller beites etter siste spredning
- Tre tiltaksklasser:
 - **Nedfelling i voksende kultur**, foreløpig sats 70 kr/dekar
 - **Nedfelling i voksende kultur ved flere spredninger**, foreløpig sats 130 kr/dekar
 - **Nedlegging i åpen åker**, foreløpig sats 150 kr/dekar

Fangvekster som underkultur

- Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og skal ikke være hovedvekst året etter at den er sådd.
- Arealet skal ikke sprøytes med plantevernmidler eller gjødsles om høsten.
- Arealet skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter søknadsåret.
- Tiltaksklasse:
 - **Hovedvekst korn/oljevekster/belgvekster/fôrmais**, foreløpig sats 100 kr/dekar

Fangvekster med høy diversitet

- Tilleggstilskudd til tilskudd til *fangvekster som underkultur* eller *fangvekst sådd etter høsting*.
- Fangveksten må sås med frøblandinger med minimum tre plantefamilier.
- Kvittering for innkjøpt frøblanding med minimum tre plantefamilier må kunne dokumenteres ved kontroll.
- Tiltaksklasse:
 - **Fangvekster med høy diversitet**, foreløpig sats 50 kr/dekar

RMP 2023 – regelverk og veiledningsdokumenter

Regionalt

- Regionalt miljøprogram 2023–2026
- Veileder 2023
- Forskrift
- Kart over prioriterte kulturlandskap
- Foreløpige tilskuddssatser
- Rundskriv 1/2023 - Forvaltningsansvar og saksbehandling
- Utfyllende informasjon om tilskudd til drift av beitelag, Agder 2023

[Statsforvalterens nettside](#)

Nasjonalt

Landbruksdirektoratets rundskriv 2023/22
[Forvaltningsansvar og saksbehandling](#)
(Ldirs nettside)

[Landbruksdirektoratets nettside - for landbruket](#)

[Landbruksdirektoratets nettside - for forvaltningen](#)